

פניני הפרשה

• יו"ל ע"י הקרן לזיכוי הרבים •

© נייד: 052-7654216 • כתובת: רח' הרב רוזובסקי 14/13 אשדוד. © דוא"ל: 7654216@gmail.com

כשהקטר בוער ...

יפקוד ה' אלוהי הרוחות לכל בשר איש על העדה. אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם ואשר יוציאם ואשר יביאם ולא תהיה עדת ה' כצאן אשר אין להם רועה (כז. טז-יז)

יש לשאול מדוע הדגיש משה רבנו שהמנהיג צריך להיות איש "אשר יצא לפניהם ואשר יבוא לפניהם"? מבאר החפץ חיים שהמנהיג צריך שתהיה בו אש של התלהבות לעבודת ה' ומסירות נפש עבור צאן מרעיתו, ורק כך הוא יכול להשפיע על כל המחנה אשר סביבו. אבל אם הוא בעצמו 'פושר', אין בו כח להשפיע על אחרים. והרי זה דומה לתנור, שאם הוא לוהט הוא משפיע מחומו ומחמם את הבית כולו, אבל אם התנור פושר, אין בו כדי לחמם את סביבותיו והבית נשאר קר.

ולמד זאת **החפץ חיים** ממעשה שבא לידו: בעבר כאשר רצו לחמם את מי המקוה, היו שופכים לתוך המים הקרים שבמקוה כמות של מים רותחים. פעם אחת בבוא החפץ חיים לטבול, התעניין תחילה אצל הבלן האם המים חמים דיים? הלה השיב בחיוב, אלא שהחפץ חיים הרגיש שהמים קרים לחלוטין. סבר החפץ חיים שמא לא שמע היטב, או שמא שאלתו לא הובנה כראוי, ושאל בשנית, האם המים הוחמו? והתשובה היתה שאכן כן, משום שזמן קצר לפני כן הבלן הריק לתוכם כמות ניכרת של מים חמים. ניגש החפץ חיים אל הדוד שממנו היו אמורים לשפוך את המים החמים למקוה וחש שהוא פושר למדי, נענה החפץ חיים ואמר: אכן נודע הדבר, אם המים שבדוד פושרים, מי המקוה יהיו קרים לחלוטין. אם רוצים שמי המקוה אכן יהיו חמים, צריכים להריק לתוכם מים רותחים.

הנמשל ברור, אם ההורים והמנהיגים לא יהיה חדורים עד לשד עצמותיהם בדברים הנשמעים מפיהם ולא ישמשו דוגמה אישית למה שדורשים מילדיהם, דבריהם לא יוכלו לעשות פירות כמתבקש. כי כלל זה יהיה מסור בידינו: כל תוכחה, כל הטפה וכל הוראה יוכלו להתקבל רק כשהמשיע מקיים בעצמו את אשר הוא מבקש להודיע לרבים וכפי שניסחו זאת חז"ל (סנהדרין יט, א): "קשוט עצמך, ואחר כך קשוט אחרים".

בפעם הראשונה שהגיעה רכבת לעיר סאסוב, יצאו כל אנשי העיירה נרגשים לשזוף עיניהם בפלא תבל זה - שרשרת עגלונות הנוסעות לבד ללא עזרת סוס. גם רבי **משה לייב מסאסוב** זי"ע היה בין הבאים. והנה, רואים החסידים את רבם קרב אל הרכבת, ממשש בקרונותיה אחד אחד, וכשמגיע אל הקטר מעלה הקיטור החם, הוא ממש רוכן מעליו. כששב אליהם, ביקשו חסידיו הסבר לסיבת ההתלהבות התמוהה שאחזה ברבם הצדיק.

"כשנגעתי בקרונות", השיב להם ר' משה לייב בחיור, "חשתי בצינה העולה מלוחות המתכת. אך כשהגעתי אל הקטר גיליתי כמה חום הוא מוציא וכמה הוא לוהט. אז גם הבנתי כי אם הקטר חם ולוהט, יכול הוא לגרור אחריו את הקרונות הקרים שמאחוריו ואף לחמם אותם ולהובילם אחריו".

כאשר הקטר בוער, כשבוערת אש שלהבת אצל האבות והמבוגרים, הם יכולים לגרור אחריהם גם את הדור הצעיר, את הציניים והקרים. כולם מושפעים ונגררים אחריהם להתלהבות דקדושה.

שיא תורני

• **הברכה הארוכה ביותר בתפלה** •
ברכת יוצר אור בתפלת שחרית.

עצה טובה

כדי להזכיר לעצמך משהו (כגון שברכת כבר או שהתפללת כבר), הרכב את שעונך ביד שאינך רגיל לענוד אותו.

מגיד דבריו / פנינה מתורתו של הגאון רבי בוגיד סעדון זצ"ל

"וביותר נשתבחו הדורות הראשונים שהיה מלבושם ארוך וצנוע. וכן אמרו על תמר ורות שבזכות צניעות שלהם, זכו ויצאו מהם משפחות מלכות בית דוד ומלך המשיח ונביאים כמו הנביא ישעיה וחבריו".

(מגיד חדשות"ח"י עמ' שפ"ב).

לא נשוב אל בתינו (ל"ב י"ח)

מה שנקט "בתינו" ולא "ערינו" כמ"ש למעלה "ערים לטפנו", יש לומר ע"פ מ"ש בשבת (דף ע"ז ע"ב) דביתא נקרא כך על שם בא ואיתיב בה ופירש"י שדרך לישיב בבית ע"ש. וכיון שמשא אמר להם לעיל (פס' ו') "האחיכם יבואו למלחמה ואתם תשבו פה" דנקט לשון ישיבה, לכן ענו לו באותו מטבע: לא נשוב אל "בתינו" [וכיו"ב י"ל בדברים פי"ט פס' א' "וישבת בעריהם ובבתיהם" הוסיף תיבת "ובבתיהם" משום דנקט לשון "וישבת" שמתאים יותר לבית]. (הרה"ג ר' רחביה חדוק שליט"א).

נקודת חן • עובדיה חן

מנחת סולת

בישיבת "תומכי תמימים" בארה"ב, אך האדמו"ר פסק בהחלטיות: "יש לך עוד מה ללמוד בתונס. כל זמן שרבי מאיר מאזוז בתונס, אל תחליף ישיבה אחרת, לא תמצא כמוהו בעולם!".

מתוך נסיון של שנים רבות בלימוד חכמה זו, ביקש מרן להועיל גם לרבים, וכבר לפני ארבעים שנה בשנת תשמ"ג ערך קונטרס בשם "סולת נקיה" ובו ניפה וסילת מתוך כל הידע הגדול שלו בתחום דרך קלה בהירה וקצרה עם שיטות מהירות לחישוב הזמנים יחד עם תרגילים ההופכים לימוד זה למאתגר ומועיל. למעשה, זהו החיבור הראשון של מרן, ומעניין שגם חיבורו הראשון של הרמב"ם (בגיל שש עשרה) היה בענייני עיבור.

וכעת לאחר ארבעים שנה, התבשר עולם התורה על צאתו לאור של הספר "סולת נקיה" במהדורא חדשה ומורחבת כפלים לתושיה.

נדמה כי מדובר בספר ראשון מסוגו שיכול להועיל לבאים בשערי חכמה זו, גם למי שחסר ידע מוקדם. וכמשאלת מרן המחבר שליט"א בהקדמתו "ואם אזכה ויתפשט לימוד חכמה זו בין כתלי הישיבות ובצבור הרחב – והיה זה שכרי... כי יש בזה גם מצוה, שנאמר "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים", ופירשו חז"ל: זהו חישוב תקופות ומזלות".

אתם מכירים מחבר שמאחל שספרו יהיה מיותר? ובכן, יוצא דופן איחולו של הגאון המחבר שליט"א בסיום הקדמתו: "ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים שלא נצטרך לכללים אלו ולא לזולתם, ותחזור העטרה ליושנה לקדש חדשים ולעבר שנים על פי הראייה כפי המהלך האמתי, ותהיה שנה זו סוף וקץ לכל צרותינו, תחלה וראש לפדיון נפשנו בבריאות הגוף והנפש".

אחת מחכמות התורה שעם ישראל מתייחד משתבח ומתפאר בה, וכיום מעטים מתקרבים אל פתחה, היא חכמת העיבור וקידוש החודש, וכמו שאמרו חז"ל על הפסוק "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים" – זה חישוב תקופות ומזלות (שבת ע"ה ע"א).

מאז תחילת דרכו בהעמדת תלמידים עוד לפני כששים שנה בישיבת חב"ד בתונס, ייחד מרן ראש הישיבה הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א שעה שבועית בימי ששי ללמד את תלמידי הישיבה חכמת העיבור. כדי לקרב לשכלם את כללי העיבור הסבוכים, היה מתמצת להם את הכללים בעזרת כללים ותרגילים קלים ופשוטים.

ואכן, ראה מרן שליט"א ברכה בעמלו, ואחרי שנה של מסירת שיעורים אחת לשבוע כבר הצליחו תלמידיו לערוך בכוחות עצמם לוח שנה הכולל בתוכו גם זמני המולדות והתקופות, ואפילו ידעו להשוות תאריכים עבריים לתאריכים לועזיים מלפני מאות שנים. ולא נתקררה דעתו של אחד התלמידים עד שלרגל ראש השנה תשכ"ו, הפתיע את רבו מרן שליט"א במתנה מקורית – "לוח לעשר שנים" שערך בעצמו, נקי ובר משגיאות.

גם בנו הגדול של מנהל ישיבת חב"ד – הרב יוסף יצחק פינסון שליט"א (כיום מחשובי רבני צרפת), היה בין התלמידים, ולמד לערוך לוח שנה מסודר בלי להעזר בשום ספר אחר. בראש השנה תשכ"ו נסע עם אביו לבקר אצל האדמו"ר בניו-יורק. לשאלת האדמו"ר מה הוא לומד, נהנה הבן לציין כי הם לומדים גם חכמת העיבור. האדמו"ר השתאה, ובחן אותו בכללי העיבור. לאחר שענה כהלכה, התפעל האדמו"ר וביקש לדעת מי לימדו את הכללים בצורה כה יעילה. באותו ביקור, ביקש האב להשאיר את בנו

אפשר גם לחשוב: אילו היתה כעת שעת נעילה וכי הייתי עושה זאת... (רבי ישראל סלנטר).

6. **בלי נימוק** - אל תתחיל להתווכח עם עצמך אם כן לשמוע ליצר או לא, כי אז כמעט בטוח שהיצר ינצח אותך בוויכוח. אלא תחליט שאינך מעוניין לשמוע לו בלי שום טיעון. ליתר בטחון, הבטח לעצמך **בפה** שלא תעבור את העבירה ויהי מה! זה יתן לך עוצמה וכח שתצליח לעמוד בנסיון. (מפי הרב יעקב רבינוביץ שליט"א).

7. **ניסיון להתנוסס** - שגן לעצמך כי נסיון זה נשלח מאת ה' לרוממך ולהעלותך, ואם תצליח לעמוד בו, ברגע אחד תעפיל לדרגה גבוהה של קדושה. (הרה"ג ר' זמיר כהן שליט"א).

8. **כנגד שכרה** - בשעת הנסיון, תתרכז במשאלה שיש לך, כמו בריאות, הצלחה בלימוד וכו', ותכוון שבזכות עמידתך בנסיון ימלא ה' משאלת לבך. ('אחינו').

9. **כנגד הפסדה** - הִזְכֵּר לעצמך שחבל להפסיד את העולם הזה ואת העולם הבא בשביל תענוג רגעי וחולף.

10. **סיפוק** - הִזְכֵּר לעצמך את תחושת הגועל העצמי שפושטת בך אחרי נפילה בנסיון חלילה, ומנגד את תחושת הסיפוק הנפלאה המגיעה לאחר התגברות. ('אחינו').

1. **דמיון מודרך** - לפני בוא הנסיון, תתרגל בדמיון כאילו אתה עומד בפועל בנסיון ומצליח להתגבר עליו. במהלך הדמיון תעלה בלבך את כל הטענות שאתה משתמש בהן כדי לכבוש את היצר, ותחוש את השמחה שיש לך אחר כבישת היצר. (מכתב מאליהו חלק ד' עמ' 252).

2. **תורה תבלין** - על כל מקרה שלא יבוא, קח אתך לכל מקום ספר תורני קטן, ושמור אותו לרגעי הצורך. במקרים כאלו, פתח את הספר לכמה דקות, תלמד בו, ותופתע לגלות את עצמת הכוחות המחוודשים שיינסכו בך.

3. **אמרות טהורות** - אֶסְפֹּף משפטים קצרים מחזקים להתמודדות עם נסיונות שאתה רגיל לעמוד בהן. למשל, משפט כמו: "הנסיון מגביה את האדם". כך, בשעת נסיון, משפטים אלה יעמדו לנגד עיניך. (ע"פ רבי נח וינברג זצ"ל).

4. **דמות דויקן** - העמד מול עיניך דמות רוחנית שאתה מאוד מעריץ ומעריך כמו אביך או רבך, ודמיין שהוא מביט בך. בנוסף, חפש דברים חיוביים באישיותך ובמשפחתך, ואמור לעצמך: "איך אעשה כדבר הזה, הרי אני תלמיד חכם, הרי אני ממשפחה חשובה...". (ע"פ רבנו יונה בתחילת ספרו "שערי העבודה").

5. **חזו בני** - דמיין לעצמך איך שהקב"ה קורא לכל המלאכים שיראו את בנו שובר את יצרו. (שמעת').

הוא - היה אומר + ביאור אמדות והנהגות חז"ל על ידי הכרת אישיותם ואורח חייהם

רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִנְאִי - יָדַע שְׂרָבִי צְדוּק מַעֲכָב 'בְּגוּפוֹ' אֶת גְּזֵרַת הַחֲרָבָן

אַרְבָּעִים שָׁנָה תְּמִימוֹת יוֹשֵׁב הָיָה הַתָּנָא הַצָּדִיק רַבִּי צְדוּק בְּתַעֲנִיּוֹת וּבְתַפְלָה שְׁלֵא תִתְחַרֵּב יְרוּשָׁלַיִם. מִרַב שְׂגוּפוֹ הִכְחִישׁ, כָּל מָה שְׂאָכַל - הָיָה בּוֹלֵט מִחוּץ לְגוּפוֹ. כַּאֲשֶׁר בְּסוֹף הַיּוֹם הָיָה שׁוֹבֵר אֶת הַצּוּם, הָיוּ מְבִיאִים לוֹ גְּרוּגְרוֹת וְהָיָה מוֹצֵץ מִימֵיהֶן וְזוֹרְקוֹ.

כַּאֲשֶׁר צָרוּ הָרוּמָאִים עַל יְרוּשָׁלַיִם בְּמִטְרָה לְהַחְרִיבָהּ, הִצְלִיחַ רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִנְאִי בְּדַרְךָ לֹא דַרְךָ לְהַגִּיעַ אֶל הַמַּצְבָּא הָרוּמָאִי אֲסַפְסִיאָנוּס, וְזֶה שֶׁהִתְפַּעַל מִחֻכְמָתוֹ הִרְשָׁה לוֹ לְבַקֵּשׁ בְּקִשָּׁה. וְהִנֵּה מִכָּל הַדְּבָרִים שֶׁבְּעוֹלָם לֹא בִקֵּשׁ אֶלָּא לְהַצִּיל אֶת יְבִנָּה וְחֻכְמִיָּהּ וְשׁוֹשְׁלַת שָׁל רַבֵּן גְּמְלִיאֵל וְ... רּוּפָאִים שֶׁיִּרְפְּאוּ אֶת רַבִּי צְדוּק (גִּטִּין נ"ו ע"א).

מָה כָּל כֵּן חָשׁוּב הָיָה לְרַבֵּן יוֹחָנָן רְפוּאָתוֹ שֶׁל רַבִּי צְדוּק, בְּשַׁעַר שֶׁחָרַב הַהַשְׁמָדָה מוֹנֶפֶת עַל יְרוּשָׁלַיִם יַחַד עִם כָּל חֻכְמִיָּהּ? לְתַנָּא הַקְּדוֹשׁ רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִנְאִי הִיָּתָה רְאִיָּה מַעֲבָר לָמָּה שֶׁכָּלָם רָאוּ. כָּלָם הָיוּ בְּטוּחִים שְׂמִי שֶׁשׁוֹמֵר עַל הָעִיר, אֵלּוּ אוֹתָם בְּרִיּוֹנִים חֲזָקִים שֶׁמְבַצְרִים אֶת הָעִיר וְעוֹצְרִים בְּגוּפָם אֶת הָרוּמָאִים. אוּלָם רַבֵּן יוֹחָנָן יָדַע שֶׁהִמָּן הָאֲמִתִּי הוּא דוֹקָא לֹא חֲזַק אֶלָּא חֲלַשׁ בְּיֹתֵרוֹ...

בְּגִמְרָא בְּיוֹמָא (ל"ט ע"ב) מְבֹאֵר שֶׁאַרְבָּעִים שָׁנָה קִדְּם הַחֲרָבָן כְּבָר נִתְּן ה' פְּמָה סְמָנִים שֶׁכְּבָר נִגְזְרָה הַגְּזֵרָה וְהַמְקַדָּשׁ עוֹמֵד לְהַחְרֵב, וְאַחַד מֵהֶם שְׁהִיּוּ דְלִתּוֹת הַהִיכָל נִפְתָּחוֹת מֵאַלְיָהוּ, וְרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זִנְאִי יָדַע זֹאת הֵיטֵב שֶׁכָּן מְבֹאֵר שֶׁ שְׂהוּא זֶה שֶׁגָּעַר בָּהֶם וְאָמַר: "הִיכָל הִיכָל! מִפְּנֵי מָה אֲתָה מְבַעִית עֲצֻמָּךְ? יוֹדַע אֲנִי בְּךָ שֶׁסּוֹפָךָ עֲתִיד לְחָרֵב!". וְעוֹד יָדַע רַבֵּן יוֹחָנָן שְׂמִי שֶׁעוֹמֵד כְּחוּמָה וּמְחִסָּה וּמַעֲכָב "בְּגוּפוֹ" אֶת גְּזֵרַת הַחֲרָבָן הוּא רַבִּי צְדוּק בְּתַעֲנִיּוֹתָיו וּבְתַפְלוּתָיו. מִשְׁכָּה, הִבִּין רַבֵּן יוֹחָנָן כִּי הַדַּרְךְ הִיחִידָה הִיא לְעַכָּב אֶת הַפְּרָעָנוּת, וְזֶה עַל יְדֵי שְׂרָבִי צְדוּק יִתְרַפָּא וְיִמְשִׁיךְ בְּתַעֲנִיּוֹתָיו וּבְתַפְלוּתָיו.

שאלות ותשובות שענה לשואליו בקצרה מרן רה"י הגאון רבי מאיר מאזוז שליט"א

(מתוך ספר "מקור נאמן" ח"ד שעתיד בע"ה לראות אור)

שאלה: כסף שנתרם לרפואת חולה שהבריא בינתיים תל"ת ולא הוצרך לריפוי ממושך, מה לעשות בכסף?
תשובה: אם לקח מהם והותיר, המותר שלו. אך אם לא לקח מהם כלל, נראה דתליא בפלוגתא בש"ע יו"ד (סימן רנ"ג ס"ז). ודעת מרן כי"א בתרא שלא זכו בהם יורשיו. ע"ש. והוא הדין לנ"ד שלא זכה בהם כלל, ואפשר להחזירם לנותנים או ליתן לצדקה דומה אחרת, וכמ"ש הגאון בעל קרבן העדה בירושלמי דשקלים (פ"ב הלכה ה') דמחזירין אותו לנותנים אם אפשר או מניחין לצורך מתים אחרים. ע"ש. ועיין בביאור הגר"א ביו"ד שם ס"ק ט"ו. והנכון לדעתי לקנות מהם מכשירים רפואיים לגמ"ח בהשאלה כגון מודד חום ומכונת אדים וכו' או ארגז עזרה ראשונה וכדומה, וצדקתם עומדת לעד.

שאלה: שמעתי בשם כת"ר שאם התפללו ערבית לפני השקיעה בימי העומר, ואחרי התפלה רוצים לחזור על קריאת שמע, יש להקדים ספירת העומר לקריאת שמע. ורציתי לדעת מאי טעמיה דמר שהרי לכאורה קריאת שמע תדיר?
תשובה: כי העומר חלק מהתפלה ואילו ק"ש אחרי התפלה אינו חלק מהתפלה. וראיה מפירוש רש"י והתוס' ריש ברכות ע"ש. ועוד דק"ש דאורייתא ולאחריה עדיף טפי.

שאלה: ראיתי כמה חזנים שסומכים "האדנות" של ה' שפתי תפתח" ל"גאל ישראל" ואומרים גם ה' בקול רם כאילו כתוב "גאל ישראל ה'". האם נכון לעשות כך לפי ההלכה?
תשובה: אין זה מנהג נכון, רק מנהג המוני העם (עיין בשו"ת איש מצליח ח"א האו"ח סי' י"ח דף צ"ב סוע"ג ובירחון או"ת אב תשמ"ח סי' ק"ץ אות א').

ציתכוננים ליצי בין-העצרים עם הכרך החדש של אוצרותינו על העוועדים ונכנסים לימים אלו באוירה אחרת!

פסוק בזמנו - פסוק מהפרשה הדומה על הזמן בו נקראת הפרשה

"פינחס" בגימטריא "בנציון", רמז להגאון רבי **בנציון אבא שאול** זצ"ל שיום פטירתו נופל בפרשת פינחס (מגיד המישרים הרב יונה חורי שליט"א, בהקדמת הספר "ויחכם שלמה"). עוד שמעתי שבדיוק באותו יום שנפטר הגאון זצ"ל, בא מחבל עם משאית מלאה גז והתכוון להתפוצץ בככר ציון בירושלים. וברוך ה', בסופו של דבר, לא נגרם שום נזק, והכל בא על מקומו בשלום. ובזכות הגאון נתקיים הפסוק "השיב את חמתי מעל בני ישראל" הנאמר על פינחס.

*

ע"פ רוב תחול פרשת פינחס סמוך ליי"ז בתמוז, ובפרשת פינחס כתובה פרשת המועדות - רמז שלעתיד לבוא גם תקופת בין המצרים - תיהפך לתקופת מועדים. במהרה בימינו. אמן. (מרן ראש הישיבה שליט"א, הובא בירחון יתד המאיר תמוז התשע"ו)

נר ה' נשמת אדם

לע"נ לאה בת שרה ע"ה
לע"נ אפרים בן מימה פנינה ז"ל
לע"נ יוסף יצחק ז"ל בן שושנה תבלח"ט

לע"נ רבי עובדיה בן לולו זצ"ל
לע"נ רחל בת מו"ל ע"ה
לע"נ רבי אליהו בן אסתר זצ"ל

להצלחת פסח יוסף בן מלכה הי"ו

לקבלת העלון בדוא"ל, שלחו בקשה ל: 7654216@gmail.com